

Onderwerp Regionaal actieplan seksueel geweld Gronings Offensief
ter informatie
Steller Jeannette Niemeijer

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 61 82   Bijlage(n) 1   Ons kenmerk 272775-2023
Datum 13-9-2023   Uw brief van   Uw kenmerk

Geachte lezer,

Hierbij informeren wij u over het regionaal actieplan seksueel geweld ‘Gronings Offensief’. Dit actieplan, dat is ontwikkeld in het kader van het regionaal actieplan ‘Geweld hoort nergens thuis’, is op 31 maart jl. voorgelegd aan alle Groninger gemeenten en hiermee is ingestemd. Omdat u binnenkort ons eigen lokale actieplan ‘Huiselijk geweld, kindermishandeling en geweld tegen vrouwen’ zult bespreken in uw raad, informeren wij u graag over het regionale actieplan.

Seksueel geweld heeft verschillende verschijningsvormen; het kan betrekking hebben op seksueel misbruik van kinderen binnen familieverband, maar ook op online kinderlokken (grooming), seksueel grensoverschrijdend gedrag in de openbare ruimte en verkrachting door een (on)bekende. Helaas komt veel seksueel geweld nooit in de statistieken terecht. Uit de ‘Slachtoffermonitor seksueel geweld tegen kinderen’ en de ‘Prevalentiemonitor huiselijk geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag 2022’ weten we wel dat:

- er een zorgelijk beeld naar voren komt van seksueel geweld tegen jongeren in de tienerleeftijd. Naar schatting 13,9% van de meiden en 3,1% van de jongens in de leeftijd van 15 tot en met 17 jaar maakt een vorm van fysiek seksueel geweld mee. Daarnaast is 21,7% van de meiden en 6,4% van de jongens in deze leeftijd slachtoffer van niet-fysieke seksuele intimidatie. En maakt 28,5% van de meiden en 9,3% van de jongens online seksuele intimidatie mee.
- 1 op de 8 mensen > 16 jaar in de afgelopen 12 maanden seksueel grensoverschrijdend gedrag heeft meegemaakt en 4% slachtoffer was van fysiek seksueel geweld. Vooral jonge vrouwen zijn slachtoffer.

Deze cijfers laten zien dat seksueel geweld een structureel probleem is in onze samenleving en bij slachtoffers leidt dit vaak tot ernstige lichamelijke, psychische, relationele en seksuele problematiek, zowel op de korte als op de lange termijn. Hoe jonger slachtoffers zijn, des te ernstiger de gevolgen. Zeker als het over een langere

Volgvel 1

periode heeft plaatsgevonden, zoals bij seksueel misbruik binnen het gezin, verwantenkring of andere vertrouwensrelaties. Hoewel menselijk leed nooit in euro's is uit te drukken, leidt seksueel geweld ook tot grote economische en maatschappelijke schade, zoals zorgkosten en economische schade door productieverlies. De kosten worden geschat op jaarlijks minstens 1 miljard euro. De Groninger gemeenten vinden het daarom van groot belang om de aanpak van seksueel geweld te versterken. Uit een uitgebreide consultatie van betrokken partijen, organisaties en ervaringsdeskundigen kwamen drie verbeterpunten naar voren:

1. Seksueel geweld is onvoldoende zichtbaar en bespreekbaar

Seksueel geweld is voor veel mensen een ongemakkelijk thema en de onderliggende machtsverschillen en genderongelijkheid maken het voor slachtoffers heel moeilijk om over hun ervaringen te praten. Dit wordt versterkt doordat omstanders vaak de schuld bij het slachtoffer leggen en in 80% van de gevallen de pleger afkomstig is uit de familie- of vriendenkring. In de hulpverlening wordt weinig aandacht gegeven aan ervaringen met seksueel geweld en op beleids- en bestuurlijk niveau is dit thema de afgelopen decennia nauwelijks geagendeerd.

2. Er is onvoldoende zicht op de effectiviteit van de huidige aanpak

De huidige aanpak van seksueel geweld (m.b.t. signaleren, melden en hulpverlening) is versnipperd en bij professionals lijkt sprake te zijn van handelingsverlegenheid met onvoldoende deskundigheid. Ook wordt weinig aandacht besteed aan plegers terwijl zij toch deel uitmaken van de oplossing.

3. Regionale informatie en (kennis)netwerken zijn onvoldoende vindbaar

In de consultatie werd aangegeven dat er weinig afstemming is tussen organisaties. Slachtoffers, omstanders en professionals missen een steunpunt waar zij voor vragen en advies terecht kunnen en er is geen brede sociale kaart.

Bovenstaande punten hebben geleid tot dit actieplan waarbij de komende twee jaren vooral actie wordt ondernomen op de volgende thema's:

Verdere bewustwording en cultuurverandering

- Met diverse organisaties, ervaringsdeskundigen, professionals etc. wordt met behulp van ervaringsdeskundigen het gesprek gevoerd over seksueel geweld. De uitkomsten van deze gesprekken worden betrokken bij verdere ontwikkelingen van beleid.
- Meer (beleidsmatige) aandacht voor seksueel geweld binnen de Groninger gemeenten.
- Doorlopende publiekscampagne.
- Initiatieven van organisaties worden (financieel) ondersteund.

Doorontwikkeling integrale aanpak

- Het huidige aanbod aan activiteiten m.b.t. preventie, signaleren en stoppen van seksueel geweld wordt geïnventariseerd, met aanbevelingen voor verbeterpunten en een sociale kaart.
- In Noord-Nederland wordt een specialistisch team opgezet dat diagnostisch onderzoek en taxatiegesprekken kan voeren met kinderen bij wie vermoedens van seksueel misbruik zijn ontstaan.
- Pilots in het onderwijs m.b.t. preventie en seksuele gezondheid.

Volgvel 2

- Voor slachtoffers, plegers en naasten worden lotgenotencontactgroepen georganiseerd.
- De ervaringsdeskundigenpool wordt uitgebreid met o.a. voormalig plegers van seksueel geweld.
- Bij het Centrum Seksueel Geweld Groningen-Drenthe wordt een hulpaanbod voor niet-acute slachtoffers van seksueel geweld ontwikkeld.
- In het vrijwillig kader wordt een hulpaanbod voor (potentiële) plegers van seksueel geweld en hun naasten/omgeving ontwikkeld.

Versterken van organisatie, afstemming en kennisverbreding

- Er komt een steunpunt voor informatie, advies en consultatie.
- Ondersteunen van netwerkvorming.

Voor de uitvoering van bovenstaande activiteiten stellen de Groninger gemeenten extra middelen beschikbaar en wordt aangehaakt bij de expertise die aanwezig is binnen het Centrum Seksueel Geweld. Met dit actieplan hebben we niet de illusie dat seksueel geweld over twee jaar niet meer voorkomt in onze regio, maar we willen wel hiermee het taboe doorbreken en met name ook stimuleren dat seksueel geweld eerder aan het licht komt, dat slachtoffers hun geweldservaringen eerder durven te delen en dat iedereen ervan doordrongen raakt dat seksueel geweld nooit toelaatbaar is.

Op korte termijn vindt een beeldvormende sessie plaats over de aanpak van seksueel geweld in onze gemeente. Het actieplan ‘Gronings Offensief’ maakt deel uit van onze aanpak en we zullen dan ook graag met u de andere onderdelen van onze aanpak bespreken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.